

AVSTRALIJA IN OCEANIJA

AVSTRALIJA

Avstralija je najmanjša in je najbolj oddaljena od Evrope. Razteza se med Tihim in Indijskim oceanom. V celoti leži na južni polobli. Osamljena geografska lega je rastlinstvu in živalstvu vtisnila značilen pečat emu, kenguru, kljunaš, koala, kenguru.

Slabo razčlenjena celina, še najbolj na vzhodu in jugovzhodu. Ob severovzhodni obali se vleče Velik koralni greben, ki so ga zgradile korale. Površje razdelimo na tri velike naravne enote:

Na zahodu visoki puščavski ravniki in osamela gorovja.

Srednjeavstralsko nižavje z jezerom Eyre, nižavja ob rekah Murray in Darling. Na vzhodu grudasto veliko razvodno gorovje Avstralsko Kordiljere.

Sever in severovzhod ima tropsko podnebje (poletni monsuni in sušno obdobje). Vzhodno obrobje ima subtropsko podnebje. Jugozahodna in južna obala imata sredozemsko podnebje (zahodni vetrovi). Notranjost je suha in poletni silno vroča. Čim bolj, ko gremo proti zahodu tem bolj suho je.

Rastlinstvo je prilagojeno podnebjju. V suhi notranjosti so polpuščave in puščave, kjer raste bodljivo grmovje imenovano scurb. Kjer je dovolj padavin uspevajo evkaliptusovi gozdovi, južneje le posamezna drevesa. 60% površja nima dotoka v morje. Pomanjkanje padavin je povzročilo uporabo podtalnice s pomočjo atiških vodnjakov.

Avstralski domorodci **ABORGINI** so temne polti. V 150 letih se je njihovo število zmanjšalo na 40000, danes jih je 200000 v revnih mestnih četrtih na lasti zemlji v notranjosti. Največji delež prebivalstva sestavljajo evropski priseljenci britanskega rodu 95%. 2500 Slovencev. Redka poselitev in neenakomerna poselitev prebivalstva 2 prebivalca na kvadratni kilometer. Redko poseljena notranjost na jugovzhodu in ob obali 80% prebivalstva. Visok delež mestnega prebivalstva 82%. 18 milijonov prebivalcev. Glavno mesto: Canberra. Večja mesta: Sidney, Melbourne, Perth, Darwin.

Glavni pridelki: pšenica, sadje, vino, tropski sadeži. Živinoreja zlasti, ovčereja volna. Zlato, boksit, železo, premog, uran, nafta. Različna zlasti živilsko predelovalna industrija.

ZVEZNE DRŽAVE: Zahoda Avstralija, Severni teritorij, Južna Avstralija, Queensland, Novi južni Wales, Viktorija, Tasmanija, Avstralija je članica Britanske skupnosti narodov COMMONWEALTH.

NOVA ZELANDIJA

Sestavljena je iz severnega in južnega otoka, ki ju loči Cookov preliv. Severni otok je manjši z gezirji in vulkani. Južni otok je večji in višji. Meri 268 000 km². Ima 3,5 milijonov prebivalcev. Prečka jo 40 vzporednik. Milo podnebje vse leto, dovolj padavin, bujni gozdovi, travniki in pašniki.

GOSPODARSTVO: govedoreja, ovčereja, turizem, izvoz mesa, masla, sira in volne. Na osnovi energije iz premoga ali vode.

PREBIVALSTVO: prvotni prebivalci Maori so prevzeli evropski način življenja. Vsi priseljenci so večinoma Britanskega rodu. Glavno mesto: Wellington.

OCEANIJA

Tri velike otoške skupine:

- ❖ MIKRONEZIJA : otoki med Japonsko in Novo Gvinejo
- ❖ MELANEZIJA in NOVA GVINEJA
- ❖ POLINEZIJA: otoki sredi oceana in Havaji

NASTANEK OTOKOV: vulkanski obsežnejši in višji. Koralni zgrajeni iz ogradij mrtvih koral: atoli z laguno v sredini.

RASTJE: bujno tropsko rastje. Gojenje tropskih kultur: sladkorni trs, kokosovi orehi in tropski sadeži

Letalska in ladijska oporišča, razvijajoč turizem, prepovedani jedrski poizkusi zaradi hudih ekoloških posledic. Redka poselitev: Mikronezijci, Melanezijci, Polinezijci.